

Peter Grainger

Kuolema
jokivarressa

TAMMI

DC SMITH -SARJA

Kuolema jokivarressa (2013, suom. 2026)

Peter Grainger

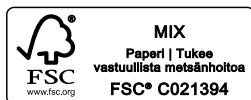
KUOLEMA
JOKIVARRESSA

SUOMENTANUT TAIMI TORNIKOSKI

TAMMI

HELSINKI

Ensimmäinen painos
Englanninkielinen alkuteos *An Accidental Death* Isossa-Britanniassa 2013
Copyright © 2013 by Covey Publishing
All rights reserved including the rights of reproduction in whole or in part in any form.
Suomenkielinen laitos © Taimi Tornikoski ja Tammi 2026
Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä
Lönnotinkatu 18 A, 00120 Helsinki
ISBN 978-952-04-8042-4
Painettu EU:ssa
Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut: tuotevastuu@tammi.fi

1. LUKU

”Nimeni on Melanie Carter. Käyn St Martinin yhtenäiskoulua Upham Marketissa, viimeistä lukuvuotta. Annan nyt todistajalausunnon siitä, mitä tapahtui lauantaina 24. elokuuta 2011, siis mitä Wayne Fletcherille tapahtui.

”Tulimme Vine’s Drovella puoliltapäivin. Useimmilla meistä oli yhä kesäloma, mutta jotkut pojista olivat lopettaneet koulun kokonaan kesäkuussa. Wayne oli saanut jo työpaikankin, sedältään kai. Hän väitti, että tienaisi ennen pitkää sähköasentajana enemmän kuin me tutkinnoillamme, hän puhui siitä paljon sinä päivänä. Luultavasti häntä oikeasti harmitti, kun oli joutunut lopettamaan koulun. Hän teeskenteli, että juuri sitä oli halunnutkin, mutta en oikein usko. Olen tuntenut Waynen ainakin kymmenen vuotta, mehän kävimme samaa alakoulua.

”Istuksimme koko joukko joentörmän niityllä lähellä autoja. Oli tosi kuuma, koko vuoden kuumin päivä. Ryyppäsimme, ja jotkut polttivat jointtejakin – minun ei kuulemma tarvitse kertoa tarkemmin, kuka teki mitä. Kalja ei päässyt loppumaan. Yhdessä vaiheessa kun luultiin, että kaikki oli juotu, Wayne läksi Nadian autolle ja haki takakontista uuden kaljapakin.

”Joerannalla ei ollut kovinkaan paljoa muuta porukkaa, muistan vain jonkun koiranulkoiluttajan, mutta jokea myöten

meni kyllä jonkin verran veneitä ylä- ja alavirtaan. Neljän maissa yöllä kolme meidän porukan poikaa oli uimassa juuri, kun ohi meloi väkeä kanooteilla, ja he alkoivat roiskuttaa vettä heidän päälleen, siis pojat niiden melojien päälle. Yhdessä kanootissa oli lapsia, ja sen kanootin mieheltä paloi päreet. Hän alkoi huutaa meille kaikille, ei siis pelkästään niille uimassa olleille pojille, rähisi nykyajan nuorisosta sitä samaa mitä saa jatkuvasti kuulla. Me huudettiin takaisin ja naurettiin, mutta pojat jättivät heidät rauhaan eivätkä tehneet heille missään vaiheessa yhtään mitään. Wayne ei ollut sillä hetkellä vedessä, vaan rantapenkeillä Nadian kanssa. Vähän sen jälkeen Nadia lähti, kun hänen täytyi mennä töihin, mutta Wayne jäi vielä meidän kanssa.

”Myöhemmin, ehkä viiden maissa, näkyviin tuli taas yksi kanootti. Sitä melottiin ylävirtaan, Broughton Staunchin suuntaan. Wayne näki sen ensin, ponkaksi seisomaan ja sanoi jotain tyyliin ’Tuo on minun.’ Kukaan ei yrittänyt estää, kun nauroimme yhä edellisillekin, jäimme vain katselemaan. Wayne on hyvä uimari, mutta kanootissa istuva mies huomasi hänen lähestyvän ja pääsi helposti ohi hänestä. Wayne nauroi ja huuteli meille. Sitten hän lähti uimaan sen miehen perään tosi kovaa vauhtia, kroolasi ihan sen näköisesti kuin olisi yrittänyt tosisaan saada hänet kiinni. He pääsivät siihen kohtaan, missä joki kaartuu vasempaan, ja katosivat näkyvistä.

”Varttitunnin päästä osa meistä alkoi olla huolissaan, mutta toiset sanoivat, että tämä oli juuri Waynen tapaista, hän vain sekoili ja yritti olla vitsikäs. Muut viisi lähtivät siinä kuuden maissa, vain Steven, Chrissie ja minä jäimme. Etsiskelimme ympäri rantatörmää, mutta se on kasvanut täyteen pensaikkoa eikä siellä pääse kovinkaan pitkälle. Huutelimme Waynea, mutta kukaan ei vastannut. Steven päätti olla perusteellinen, hän

hyppäsi jokeen ja ui ylävirtaan mutkan taakse. Häntä ei kuulunut pitkään aikaan ja aloimme epäillä, että hänellekin oli sattunut jotain. Sitten hän kuitenkin palasi ja sanoi, ettei kenestäkään ollut näkynyt vilaustakaan.

”Emme tienneet, mitä tehdä. Kello oli siinä vaiheessa jomelkein seitsemän. Meillä ei ollut kenenkään Waynen perheenjäsenen numeroa. Kokeilimme soittaa hänen puhelimeensa mutta se rupesi soimaan rannalla takanamme, koska oli jäänyt hänen farkkujensa taskuun. Kaikki hänen vaatteensa olivat yhä rannalla, paitsi tietysti uimahousut. Odottelimme vielä hetken ja sitten soitimme poliisille. Kuultuaan, että Wayne oli seitsemäntoista, se poliisi sanoi, ettei kannata olla turhan huolissaan ja että Wayne oli varmaankin vain mennyt kotiin.”

”Tule sisään, Smith. Käy istumaan.”

Rikosylikomisario Allen osoitti työpöytänsä edessä olevaa tuolia, joka oli selvästikin asetettu siihen tätä tarkoitusta varten. Smith jäi seisomaan tuolin viereen ja odotti, että korkea-arvoisempi poliisi istuutuisi ensin. Hän pani vaistomaisesti merkille paperipinkan ja kaksi kellertävää kansiota, jotka lepäsivät pöydällä. Kyseessä oli ilmeisesti jokin rutiinjuttu, ei ollut merkkejä siitä, että papereita olisi tullut jostain ylempää.

”No niin, tervetuloa takaisin! Kauankos siitä nyt onkaan?” Allen nosti ylintä paperiarkkia ikään kuin muka ei olisi tiennyt vastausta ja olisi joutunut tarkistamaan sen.

”Viikko, herra ylikomisario.”

”Hyvin ansaittu tauko etulinjan hommista. Toivottavasti otit ajastasi kaiken irti.”

Smith ei vastannut, vaan tyytyi katsomaan nuorempaa miestä tiiviisti silmiin.

”Niitä kahta päivää, joina et ollut asemalla, ei ole syytä laskea haitaksesi ansaittujen lomapäiviesi suhteen.”

”Minusta olisi kyllä paikallaan tehdä niin.”

”Ei sille ihan totta ole mitään tarvetta. Itse asiassa olen jo antanut sellaiset ohjeet.”

”Kiitos, ylikomisario. Soisin siitä huolimatta, että niin tehtäisiin.”
Allen teki merkinnän työpöytänsä muistilehtiöön.

”Entä oletko nyt täysin toipunut?”

”En käsittäkseni ole ollut sairaana.”

”Niin, noh, et suorastaan sairaana...”

”Jos sopii, sanoisin etten ole ollut lainkaan sairas. Olosuhteet huomioon ottaen tunnen itseni varsin terveeksi.”

”Mitkä olosuhteet?”

”Ikäni nyt lähinnä.”

”Jaa, vai niin... Kun tämä nyt kerran tuli puheeksi, oletko harkinnut uudelleen sitä eläkkeelle siirtymistä?”

Allen kirosi mielessään. Hän ei osannut tulkita rikosetsivän ilmeettömiä kasvoja.

”Pahoitteluni”, sanoi Smith lopulta, ”en huomannut meidän vaihtaneen puheenaihetta. Mutta ei, en ole ajatellut asiaa. Toivoa sopii, että tässä tankissa riittää löpöä vielä muutamalle kilometrille.”

”Smith, kolmekymmentä vuotta on pitkä aika – pitempi kuin Suuresta junaryöstöstä saadut tuomiot! Kyllä sinä olet jo oman aikasi lusunut. Eivätkä uudet asetukset edes koske sinua, joten voisit saada täysimääräisen eläkkeen. Tunnen vaikka kuinka monta kaveria, jotka tarttuisivat tällaiseen tilaisuuteen oitis.”

”Niin tunnen minäkin.”

Ryhti hieman lysähtäneenä Allen alkoi hypistellä pöydällään olevia papereita.

”Itse asiassa olen itsekin lueskellut uusia asetuksia”, totesi Smith, ”ja näyttää siltä, että saamme jatkaa vielä kuusikymmentä täytettyämme, kunhan kunto on hyvä ja suoriudumme vuosittaisesta kehityskeskustelusta. Luulenpa, että jos rupeaisin käymään salilla ja pitäisin itseni kunnossa, voisin jatkaa kuusikymmentäviisivuotiaaksi asti.”

”Niinkö?”

”Niin.”

”Luojan tähden ... Toivottavasti olen itse siinä vaiheessa ajat sitten siirtynyt muualle. Eikö sinua kiinnostaisi lähteä vaikka kalaan tai golfaamaan?”

”Anteeksi kuinka? Oliko tuo kutsu?”

”Häh? Ei, ei tietenkään. Tarkoitin vain, että elämässä on muutakin kuin työ. Tämä homma alkaa olla yhä haastavampaa, kuten hyvin tiedät. Se hiljattainen jupakka, Macphersonin tapaus ...”

Smithin ilme muuttui huomaamattomasti vielä entistä tutkimmammaksi ja hänen katseensa nauliutui entistä tiiviimmin edessä olevaan mieheen – mieheen, jonka hän oli aikoinaan tuntenut konstaapelikokelaana Kings Laken kaduilla. He olivat vihdoin päässeet asiaan.

”Niin.”

”Smith, minä en halua minkäänlaista pahaa verta osapuolten välille. Kuten hyvin tiedät, tutkinta oli pakko käynnistää, ja tiedät senkin, ettei sinun tai etsiväkomisario Harringtonin uskota syylistyneen mihinkään. Eikä missään vaiheessa uskottukaan, mutta tunnethan sinä menettelytavat ja tiedät, miten tärkeää tätä nykyä on noudattaa niitä asianmukaisesti. Kaikki osalliset vapautettiin syytteistä, eikä tapausta ole enää tarvetta nostaa pöydälle. En toki tarkoita vihjata, että sinä olisit sen luokan ihminen, joka –”

”Kaikkiko siis vapautettiin syytteistä?”

”Kyllä, kaikki.”

”Entä missä komisario Harrington mahtaa tällä hetkellä olla?”

”Se oli vapaaehtoinen siirto, jota Harrington itse pyysi.”

”Ymmärrän.”

Vaikutti siltä, että ylikomisario Allenilla alkoi olla melko kuuma. Hän olisi luultavimmin halunnut höllentää kaulustaan ja riisua saman tien kalliin näköisen ja sangen tiukan puvuntakkinsa, mutta se olisi lieventänyt tilanteen virallisuutta. Smith muisteli, miten aikoinaan flunssan tai loukkaantumisen jälkeen lomalta saavuttiin takaisin ilmoittautumalla läsnä olevaksi ja tyhjentämällä kirjelokeroon tulleet mainospostit, mutta nykypäivänä nähtiin tarpeelliseksi järjestää erillinen tapaaminen, jossa työntekijä toivotettiin tervetulleeksi takaisin. Ei mikään ihme, että johtoporrasta oli enemmän kuin johdettavia.

”Oli miten oli, minusta tuntuu, että olemme nyt puhdistaneet ilmaa ja sanoneet siitä asiasta sanottavamme. Eikö sinustakin?”

”Ilman muuta.”

”Hyvä... hienoa...”

Tuloillaan oli selvästi vielä muutakin, joten Smith jäi odottamaan sormet yhteen pujotettuina. Hänen ryhtinsä oli suora, eikä hänen selkensä hipaissutkaan tuolin selkänöjää, aivan kuin hän voisi hetkenä minä hyvänsä vaipua tiedostavan meditaation valtaan. Wilsonista oli vielä sanottava jotakin.

”Tuota noin, mitä komentoketjuun tulee, niin... Smith, sinulle on karttunut runsaasti kokemusta poliisin työstä. Olet yksi koko piirin kokeneimmista. Lisäksi olet ainakin minun tietääkseni tällä hetkellä rikosylikonstaapelin virassa olevista ainoa, joka on joskus ollut nykyistään korkeammassa virka-asemassa. Vaikka jotkut pitivätkin ratkaisua kummallisena, se oli sinun oma valintasi ja sinulla oli siihen täysi oikeus.”

”Ymmärtääkseni eräät pitivät sitä täysin käsittämättömänä.”

”Aivan.”

Allen ainakin lukeutui ehdottomasti kyseiseen elitistisesti ajattelevien joukkoon.

”Selvää kuitenkin on, että myös ylikonstaapelina sinä vastaat toimistasi korkeammassa asemassa olevalle henkilölle. Niin se menee...” Tässä vaiheessa Allen piti tauon aivan kuin tuo tosiseikka olisi vasta nyt valjennut hänelle. ”Edellä mainituista syistä, Harringtonin poissa ollessa, sinun on tarkoitus toistaiseksi toimia etsiväkomisario Reeven alaisuudessa.”

”Hyvä on, ylikomisario. Se sopii.”

Allen silmäili häntä pöytänsä takaa hiukan samaan tapaan kuin sammakko saattaisi silmäillä ampiaista pohtiessaan, olisiko riskinotto millään kuviteltavissa olevalla tavalla kannattavaa.

”Oliko siinä kaikki?”

”Kyllä, Smith. Siinä kaikki.”

Allen katseli, miten lyhyt, jäntevä mies poistui, Smith oli Allenin komennossa olevista poliisietsivistä kaikkein suoraskäisin, epäsovinnaisin ja kiusaannuttavin. Oven sulkeuduttua Allen mutisi itsekseen: ”Tällä erää.”

Charlie Hills päivysti vastaanottovuorossa. Hän oli entisellään: iso, kalju ja suurisuinen. Hänen vieressään oli pitkä, laiha, vaaleatukkainen nuorukainen, joka katseli ja ilmeisesti jopa tutki tosissaan työvuorolistaa, tai listan sitä osaa, jota vasten Charlie oli painanut sormenpänsä. Smithin lähestyessä molemmat kohottivat katseensa.

”Sieltähän se kuljeksija palaa kotiin! Huomenta, ylikonstaapeli. Kuinka tuolla sujui?”

Charlie kohotti kulmiaan ja nyökäytti portaikon suuntaan, jonka yläpäässä olevista toimistoista Smith oli juuri saapunut.

”Tahtoo, että rupean harrastamaan kalastusta. Tai golfaamista.”

”Voin jo nähdä sen silmissäni – sinä mukava neulepusero päälläsi, rennot housut jalassasi ja virvokkeet baarissa odottamassa... Tai kyhjöttämässä korituolissa joen partaalla rankkasateessa.”

”Niinpä, ja minä taas voin nähdä sinut makaamassa puuarkussa, ellet varo sanojasi. Hei, poika.”

Nuorukainen hätkähti.

”Niin, ylikonstaapeli?”

”Jos olet tullut tänne ilmoittamaan, että kolmipyöräsi on varastettu, eikö sinun pitäisi olla tällä puolen tiskiä?”

Tämä ei taatusti ollut ensi kerta, kun joku asemalla laski leikkiä nuorukaisen kustannuksella, mutta hän vilkaisi silti vanhemmasta miehestä toiseen eikä näyttänyt tietävän, miten vastata.

”Etsiväkonstaapeli Waters, tämä tässä on rikosylikonstaapeli Smith – rikosylikonstaapeli Smith, tässä on konstaapeli Waters.”

Nuorukainen reagoi välittömästi: silmät laajenivat ja ryhti suoristui kuin nuorella sotamiehellä, joka kohtaa ensi kertaa jonkun kultavitjoin ja mitalein koristellun.

”Päivää, Waters. Onko sinulla etunimikin?”

”Christopher, herra ylikonstaapeli. Chris.”

”Siinä tapauksessa päivää, Chris. Eikä tarvitse herroitella. Koulutusohjelmassako olet?”

”Kyllä, her...” Hän punastui, ja Charlie joutui kääntämään katseensa pois päin.

”Kuinka pitkällä?”

”Aloitan juuri toista vuottani.”

”Tähän mennessä enimmäkseen pelkkiä oppitunteja”, Charlie sanoi. ”Hän on täällä saadakseen vähän käytännön kokemusta.”

Smith nyökkäsi ja katseli ympärilleen tyhjässä vastaanottoaulassa.

”Siitä puheen ollen, onko Kings Lakeen julistettu poikkeus-tila poissa ollessani? Tiedän kyllä, ettei minua hevillä korvata, mutta... Vai sattuuiko rikoksia ainoastaan silloin, kun olen paikalla? Siltä alkaa vähän tuntua.”

”Hiljainen aamu vain. Ei tätä pitkään jatku.”

”Niin, eihän sitä ikinä. Tapaamisiin”, hän sanoi molemmille.

Jatkaessaan matkaansa työhuoneiden suuntaan hän kuuli takaansa taas Charlien äänen, seisahtui ja kääntyi.

”DC? Mukava, kun olet taas täällä.”

”Kiitos, Charlie.”

Hän kääntyi vasemmalle ja saapui avokonttoriin. Kirjelokerot olivat oikealla seinustalla, ja hän suuntasi suoraan niiden luo. Oli virkistävää olla täällä taas, hän oli innokas tarttumaan toimeen, kaikkien näiden vuosien jälkeenkin hän oli yhtä innokas, yhtä kaistapäinen. Hän virittäytyi tunnelmaan samalla, kun otti käteensä ensimmäisen paperipinon. Smith oli tullut hiljattain siihen tulokseen, että hänen korvansa tuntuivat ikääntyvän hitaammin kuin loput hänestä, ja asemalla oli niin luonnotoman hiljaista, että hän erotti edelleenkin vastaanottotiskille jääneiden miesten äänet. Waters puhui hiljaa, Smith kuuli oman nimensä mainittavan, sitten nuorukainen kysyi jotain. Charlie oli äänekkäämpi: ”Jep, hän se on.” Hetken hiljaisuus, sitten Waters sanoi vielä jotain, mistä Smith erotti kunnolla vain kaksi sanaa: ”Andretti” ja ”eläkkeellä”. ”Kyllä, sama kaveri”, Charlie vastasi taas. ”Hän ei ole jäänyt eläkkeelle, vaikka monet toivovat että

olisi – eivätkä pelkästään vastapuolella, mutta sitä minun ei pitäisi sinun viattomille korville kertoa. Kunnioitusta piisaa...”

Tässä vaiheessa Smith lakkasi kuuntelemasta, ja heti sen jälkeen vastaanottoaulan puhelin alkoi soida. Andrettin tapauksesta oli kymmenen vuotta, ja oli yllättävää, että kukaan jaksoi enää siitä puhua. Smith sulki silmänsä nähdäkseen, vieläkö tytöt kummittelisivat luomien takana, vaikka tiesikin, etteivät he koskaan lakkaisi kummittelemasta. Hän näki kaikki neljä edessään, samassa järjestyksessä, missä heidän kalvenneet, kylmät, alastomat ruumiinsa oli löydetty hiekkadyyneiltä. Tapausta oli tutkinut kuukausikaupalla loistava tiimi, paras, joka hänellä oli koskaan ollut... Ja loppujen lopuksi tapauksen oli ratkaissut vain erään virkapukuisen ylikonstaapelin onnekas havainto.

Smith syötti kirjelokeronsa sisällön paperi paperilta silpuriin, joka oli kätevästi käden ulottuvilla, kuin tarkoituksella. Päivityksiä eläkejärjestelyissä, poliisipiirin golfturnaus – olikohan heillä kalastusturnauskin? – muutoksia sijaisten pestaamiskäytäntöihin, liiton varoituksia yhä uusista henkilöstön leikkauksista, ylityötuntikorvaukset niin ikään vaarassa, kopio kirjeestä, joka hänelle oli jo lähetetty kotiin ja jossa ilmoitettiin tutkinnan lopputulos – taas tuo sama ilmaus, *vapautettu syytteistä* – ja palkkakuitti, jota hän ei enää edellisvuoden tuloverofiaskosta opittuaan silpunnut.

Saatuaan sen tehtyä hän katseli ympärilleen, mutta oli yhä yksin huoneessa. Meneillään oli varmasti tutkintapalavereita, ja Smith tunsu harmin vihlaisun siitä, ettei itse ollut mukana sellaisessa. Siellä hän olisi päässyt taas ajan tasalle, saanut mielelleen jotain tekemistä, jotain mihin keskittyä. Jos Alison Reeve ei ollut kokouksessa, hänet löytäisi toimistostaan, ja senkin asian voisi saman tien hoitaa pois päiväjärjestyksestä.

2. LUKU

Smith koputti kerran ja raotti ovea aavistuksen. Naispuolisen poliisivirkailijan toimistoon astuessa ei koskaan voinut tietää mitä oli vastassa. Reeve oli nojautunut suuren pöydän ylle, joka oli yltä päältä papereiden ja valokuvien peitossa. Hän oli laskenut molemmat kätensä pöydälle kuin estääkseen koko hoitoa lennähtämästä taivaan tuuliin. Pitkät tummat hiukset varjostivat hänen kasvojaan. Smithin nähdessään Reeve suoristautui ja ojensi kätensä. Smith tarttui siihen, ja käsi oli lämmin, siro, kalpea ja voimakas.

”David, mukavaa, kun olet taas täällä. Toivoin, että tulisit suoraan luokseni.”

He istuutuivat mukaviin tuoleihin ikkunan ääreen, siitä näki ulos parkkipaikalle ja edelleen rykelmälle pienehköjä teollisuusrakennuksia, jollaisista Kings Laken liiketaloudellisen ilmeen toinen puoli koostui. Etäämmällä siinsivät satama-alueen nosturit ja niiden takana kaistale harmaata massaa, jonka ainoastaan paikalliset arvaisivat Pohjanmereksi.

Smith kääntyi katsomaan pöytää.

”Jotain mielenkiintoista?”

”Petosrikos. Ei sentään minun juttuni, taivaan kiitos, olen vain toinen silmäpari, joka sitä käy läpi.”

Reeve hymyili nähdessään Smithin irvistyksen ja sanoi: ”Inhoan numeroita. Pääsin matematiikasta vain niukin naukin läpi, ja se kummittelee edelleen mielessäni.”

”Menneisyydellä on sellainen tapa, rouva komisario.”

”Tuollaista et kyllä aloita!”

”No, pakkohan jotain on sanoa. Julkisesti, kokouksissa. Ei se minua haittaa, rouva komisario.”

”Ei käy laatuun! Matematiikanopettajani oli neiti Parker, ja jos tapaisimme nyt, hän olisi edelleenkin *neiti* Parker, enkä todellakaan pysty kuvittelemaan tilannetta, jossa *hänen* pitäisi neiditellä minua. Et sinäkään voi alkaa rouvittelemaan, se ei sovi.”

”Ehkä sitten jätän sen väliin täällä. Mutta hölmöä tai ei, sillä on jollakin hupsulla tasolla merkitystä. Muut panevat tällaisia asioita merkille, se vaikuttaa ihmissuhteisiin.”

”Kunhan et rouvitellessasi katso minuun päin.”

Smith oli hetken vaiti ja sanoi sitten: ”Ei tätä ehkä kestä kauaa. Ennen pitkää saamme uuden etsiväkomisarion, olettaen siis, ettei Harrington ole tulossa takaisin.”

”Harrington ei enää palaa. Äläkä luota siihenkään, että tänne saataisiin uusi komisario. Henkilöstöleikkauksia tehdään ihan tosissaan. Eiköhän tämä tilaisuus hyödynnetä.”

”Entä Wilson?”

Reeve katsoi häntä nyt ensimmäistä kertaa tarkemmin. Naisen sinisissä silmissä oli tiivis tuijotus, jonka Smith oli nähnyt hermostuttavan muutamia hankalampia epäiltyjä.

”Wilson on edelleen minun alaiseni. Ei siinä ole mitään ongelmaa.”

Toteamus oli samalla kysymys, ja Smith nyökkäsi vastaukseksi. Reeve hymyili huokaisten, ja Smith arveli, että jotain vaikeaa oli vielä sanomatta. Smith ymmärsi Reeveä ja tunsu

lievää syyllisyyttäkin siitä, että oli saattanut kelpo etsivän tällaiseen tilanteeseen. Smithin vanhalla esimiehellä, rikosylikomisario Millerillä, oli ollut hyvin yksinkertainen ja hyvin tehokas tapa arvioida työntekijöitään: ihmiset olivat joko ”vahvoja valtteja” tai sitten eivät. Alison Reeve olisi luettu valttien joukkoon.

Reeve näytti arvaavan, mitä hän ajatteli.

”Tämän takiahan sitä ei suositella. Alempaan virkaan siirtymistä siis.”

”Se on epäilemättä yksi syy.”

”Tiedän, että olet jo lopen kyllästynyt siihen, että kaikki kyselevät miksi ... mutta kerro sen sijaan, miten sinä oikein sen junailit?”

”Tahdotko kuulla totuuden?”

Reeve nyökkäsi.

”Muutama vaikutusvaltainen henkilö oli palveluksen velkaa”, Smith kertoi. ”Lunastin niistä jokusen.”

”Tarkoitat siis että tiesit, minne ruumiit on haudattu!”

”Eikä niitä kaikkia ole vielä löydetty.”

Reeve nousi, käveli pöytänsä luo ja otti siltä erään kansion.

”Paljoa töitä en voi sinulle näin alkuvaiheessa antaa. Käteni ovat sidotut.”

Hän nosti katseensa ja arvasi valmiiksi, mitä Smith vastaisi: ”No, teet kuten parhaaksi näet ...”

”Minä yritän tässä pyytää anteeksi! Et saa saman tien etsivätiimiä, sillä tilanne on yhä sekava, mutta eiköhän se kohta selkene. Jotkin näistä tapauksista eivät kuitenkaan ole lainkaan mukavia töitä. Saat hoitaa valistuskampanjan sekä toimia yhteyshenkilönä. Ne eivät ole pitkän aikavälin tehtäviä, mutta vaativat keskusrikospoliisin panosta.”

”Mistä asiasta valistetaan?”

”Huumeista. Jututat lähitienoon yläluokkalaisia.”

”Entä mille taholle ollaan yhteyshenkilönä?”

”Maahanmuuttajayhteisöihin, tarkemmin sanottuna itäeurooppalaiseen. Laittomasta tislaamisesta on kehittymässä ongelma. Tarkoitus on vain käydä jututtamassa heitä siviilivaatteissa osoittaaksemme, että suhtaudumme asiaan vakavasti.”

”Hyvä on.”

”Oikeastiko?”

”Oliko muuta? Jotain oikeitakin rikoksia eikä vain alkuasteella olevia?”

Reeve ojensi hänelle yhden kansioista. Smith avasi sen, tunnisti oitis tutut kasvot ja kysyi: ”Häkkilintu-Budge? Taasko hän on aloittanut heti ulos päästyään? Montako kertaa hän oikein tahtoo meidän panevan hänet säilöön? Auton avaimetko hän on jälleen murtautunut varastamaan?”

”Kaksi murtoa viimeisen kahden viikon aikana, ja hän on ollut vapaalla jalalla kesäkuusta lähtien. Syypää ei voi olla kukaan muu.”

”Se hemmetin tollo. Eikö ole muuta?”

”Tarkoitin mitä äsken sanoin”, Reeve totesi. ”On vielä yksi juttu – siihen tarvitaan oikeastaan enää keskusrikospoliisin päätös tutkinnan päättämisestä... Se Uphamin lähellä jokeen hukkunut poika. Kuolemansyyn tutkimus on tehty, ja vaikuttaa tapaturmaiselta. Jos lukaisisit sen läpi ja hoitaisit paperityöt loppuun?”

Tämä oli erikoista. Jos kerran joku keskusrikospoliisista oli jo ollut mukana kuolemantapauksen tutkinnassa ja sitä pidettiin onnettomuutena, ei ollut mitään syytä, miksi jonkun toisenkin pitäisi katsoa juttu läpi.

Ilmapiiri Kings Laken poliisiasemalla on kireä: entinen rikoskomisario Smith on palannut töihin sisäisen tutkinnan jäljiltä, vaikka on selvää, että johtoportaassa on niitäkin, jotka olisivat mielellään passittaneet hänet jo eläkkeelle.

Ensimmäisenä edessä on opiskelijapojan hukkumiskuolema, jota Smith alkaa selvittää kontolleen säilytetyn nuoren konstaapelin avustuksella. Tutkinnan edetessä käy ilmi, että tapaus ei olekaan aivan yksinkertainen: silminnäkijöitä on liki mahdoton jäljittää, ja johtotasollakin kiinnostutaan tapauksesta kumman paljon. Smithin on lopulta otettava ohjat omiin käsiinsä, ja pian pelissä on hänen sekä hänen avustajansa henki.

DC Smith -sarjassa nautitaan perinteisen brittidekkarin tunnelmasta yrmeään mutta sympaattisen rikosylikonstaapeli Smithin seurassa Norfolkkin maalaismaisemissa.

9 789520 480424

www.tammi.fi

84.2

ISBN 978-952-04-8042-4